

Rettevejledning

Til

Videregående formueret

Ordinær eksamen 2013-14

Bemærk: rettevejledningen skitserer kort de hovedproblemer, der skal diskuteres, og deres sandsynlige udfald på baggrund af opgavens oplysninger. Alternative diskussioner kan være nødvendige afhængige af opgavens opbygning. Andre diskussioner kan naturligvis tages, for så vidt der er belæg for alternative synspunkter og overvejelser, og rettevejledningen er derfor ikke udtryk for nogen udtømmende opregning af alle problemstillinger der kan diskuteres, ej heller for en udtømmende angivelse af de korrekte løsninger, der kan tænkes givet.

Rettevejledningen er derfor heller ikke et udtryk for en udtømmende angivelse af, hvad der lægges vægt på ved karaktergivningen, idet det skal bemærkes, at det ikke er nok at "løse problemerne", ved blot at skrive "jeg mener" osv., men at der i høj grad lægges vægt på de akademiske kundskaber, som der fokuseres på i Videregående formueret jf. fagbeskrivelsen: argumenter for og imod samt ikke mindst henvisning til retskilder, herunder principper, domme, Lærebog i Obligationsret 1 og 2 mv. – kort fortalt, den juridiske metode. En god karakter kan derfor også gives, selvom resultatet ikke nødvendigvis er helt rigtigt, og omvendt kan en dårlig karakter gives for et rigtigt resultat, som imidlertid ikke er underbygget ved de rigtige argumenter eller ved anvendelse af den rigtige juridiske metode. Den givne karakter afspejler det nedenfor angivne opnåede formål i forhold til fagbeskrivelsen i sin helhed.

Karakteren 12

Ved karakteren 12 indgår særligt, om

- de obligationsretlige problemstillinger, som opgaven rummer, er **præcist forstået og defineret**
- **fagtermer** og **begrebsapparatet** fra obligationsretten beherskes med **stor sikkerhed**
- **alle** relevante **obligationsretlige retskilder** og **metoder** inddrages, herunder relevante **analogier** og **principper**
- **irrelevante** oplysninger, retskilder, diskussioner mv., er udeladt
- der er på en **overbevisende, udfyldende, klar** og **struktureret** måde argumenteret for de korrekte løsninger, som er mulige
- der er kun **få uvæsentlige** mangler eller utilstrækkeligheder

Med andre ord er det altså ikke tilstrækkeligt for at få en god karakter, at nå en korrekt løsning; man skal også kunne argumentere for det, og lade være med at diskutere irrelevante emner mv. Dette kan også ses af beskrivelsen af karakteren 02:

Karakteren 02

Ved karakteren 02 indgår særligt, om

- kun en mindre, men dog **væsentlig** del af de obligationsretlige problemstillinger, som opgaven rummer, er identificeret og forstået
 - fagtermer og begreber, som faget rummer, er anvendt og forstået i et omfang, der viser, at den studerende har en **grundlæggende** rigtig forståelse af området, men dog uden at besidde et fuldstændigt overblik
 - relevante retskilder, analogier og principper er anvendt i et omfang, der viser at den studerende kan benytte disse til **korrekt** juridisk argumentation, men uden at besidde et fuldstændigt overblik
 - besvarelsen er formidlet på et tilstrækkeligt acceptabelt dansk, men er behæftet med en del fejl og mangler, ligesom den generelt er ustruktureret, uklar og ikke særligt overbevisende i sin argumentation
-

1. Giv en udførlig og begrundet redegørelse for, hvorledes tvisten skal løses mellem parterne.

I opgaven skal diskuteres misligholdelse og erstatningsansvar, herunder force majeure, økonomisk force majeure og hardship. Endvidere skal diskuteres skadesrisiko.

Der er tale om forsinkelse, der umiddelbart skyldes en overenskomststridig arbejdsnedlæggelse blandt alle skindarbejdere i Danmark. Selvom sælger har lovet levering ”...senest den 17. maj...”, sker dette ikke, selvom sælger principielt har mulighed for at foretage dækningskøb i udlandet.

Udgangspunktet er, at sælger er i misligholdelse (det er ikke umuligt at levere), men at det herefter skal diskuteres, om sælger er erstatningsansvarlig eller ej. Dette kræver først og fremmest et ansvarsgrundlag, jf. Lærebog del I, kapitel 6, afsnit 6.5. Det bemærkes, at der ikke er tale om et køb omfattet af KBL, idet der er tale om en tjenesteydelse (ompolstring).

Den almindelige regel er her *culpa* (Lærebog del I, kap. 5, afsnit 5.5.), medmindre man fortolker ”...levering senest...” som en garanti, der udløser objektivt ansvar (dette er dog tvivlsomt).

Herefter vil sælger være erstatningsansvarlig, idet sælger dog vil kunne påberåbe sig force majeure eller økonomisk force majeure. Samtidig kan det diskuteres, om sælger bør være ansvarsfri, fordi begivenhederne ligger uden for hans kontrol, se hertil Lærebogen, del I, kapitel 5, afsnit 5.5.d.

Argumentet skal i givet fald være, at sælgers misligholdelse skyldes omstændigheder uden for hans kontrol, som han ikke er skyld i, som han ikke kunne forudse eller overvinde, og som gør opfyldelse umulig (se hertil bl.a. Lærebog, del I, kapitel 5, afsnit 5.5.d). Lærebogen diskuterer på angivne sted, hvorvidt en sælger bliver ansvarlig, hvis en underleverandør leverer *mangelfuldt*. Dette, siges det, ligger dog inden for sælgers kontrol. En *forsinkelse*, der skyldes sælgers underleverandører, som er ramt af overenskomstmæssige arbejdsnedlæggelse på generelt landniveau, anses dog normalt for force majeure, såfremt sælger selv ikke kunne forudse det mv. – sælger kan jo nok ikke skaffe læder i Danmark blandt nogen underleverandører.

Dog ville sælger have kunnet overvinde leveringshindringen ved at købe skindet udenlands, dog til 3-dobbelte priser og med det resultat, at han ingen profit får. Der er dog ikke noget *tab* for realdebitor. Dette er derfor nok ikke økonomisk force majeure, se hertil bl.a. Lærebog del I, kap. 6, afsnit 6.5.b. (“...kun i ganske særegne tilfælde...”). Mest sandsynligt er det derfor, at sælger burde have købt skindet udenlands, og ifalder ansvar for ikke at have gjort dette.

I så fald kan køber kræve erstatning (for leje af andre stole, ”dækningskøb”), idet erstatningskravet dog sandsynligvis nedsættes. Det forekommer ikke at være et adækvat beløb, og beløbet nedsættes typisk af domstolene (se hertil afsnit 6.5.b.), med henvisning til bl.a. Iversen.

For så vidt angår skaden på stolene, står man nu i den situation, at hvis man siger, at sælger burde have foretaget dækningskøb af det dyrere skind i udlandet, da er det culpøst ikke at gøre dette. Herefter vil man principielt også kunne tilkende erstatning for *hændelig* skade, idet der er tale om et tilfælde af *casus mixtus cum culpa*, se hertil Lærebog, del I, afsnit 5.5.b (og med henvisning til det yderligere princip *obligatio perpetuatur*).

2. Giv en udførlig og begrundet redegørelse for, mod hvme og på hvilket grundlag gæsterne kan rejse krav om erstatning, og om hvilket beløb der i givet fald kan forventes erstattet.

Stolene – produkterne, jf. PAL § 3 – volder skade på gæsternes tøj, og deres erstatningskrav må anses at være omfattet af reglerne om produktansvar (PAL og RUP). Der er tale om forbrugertingskade, jf. PAL § 2, stk. 2, og producenten af skindet (Luksuslæder Scandinavia) må være erstatningsansvarlig, jf. PAL § 6, men også Møbeleksperten kan anses som producent.

Derimod kan Havørnen kun anses for melleghandler, men dette udelukker ikke *hæftelsesansvar*, jf. PAL § 10a (med efterfølgende regres mod producenterne, jf. § 11, stk. 3. Den indbyrdes regres mellem Møbeleksperten og Luksuslæder Scandinavia fordeles efter § 11, stk. 2). Der er dog ikke begået culpa, sml. Ansaret efter PAL § 10.

En eventuel selvrisko, jf. PAL § 8, kan dækkes af RUP.

3. Giv en udførlig og begrundet redegørelse for, hvorledes tvisten skal løses mellem parterne.

Udgangspunktet for hævebeføjelsen er aftalen, jf. Lærebog del I, kapitel 7, afsnit 7.3.a. Her skal det noteres, at misligholdelsen kun gælder den del af aftalen, der omhandler den omsætningsbestemte afgift (leje).

Her skal bl.a. diskuteres ”vilje/evne”-reglen, hvor kreditor ikke kan ophæve såfremt misligholdelsen 1) ikke er udtryk for manglende vilje eller evne til at betale (debitor kunne altså godt betale), 2) ophævelsen vil få uforholdsmæssig stor betydning, og 3) misligholdelsen må betegnes som relativt beskedem, målt i kvalitet såvel som kvantitet.

Se hertil diskussionen, afsnit 7.3.c, hvoraf fremgår, at der må vises tilbageholdenhed, hvor det drejer sig om fast ejendom/bopæl og/eller indtægtsgrundlag. Det skal derfor kunne *bebrejdes* forpagteren, se hertil omtalen af Mortensen (1999). Sml. herimod forfatteren til Lærebogen, der vil vise tilbageholdenhed med at udvise særlige hensyn.

Resultatet er underordnet, det er diskussionen der er afgørende.